

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 63-54-39; Fax: (022) 63-53-55

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, мун. Кишинэу, ул. Теилор 4,
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Тел. (022) 76-84-88; Факс: (022) 66-05-89

№ _____ din _____ Din _____ 19 aprilie 2018 _____

*Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28, MD-2004*

În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui: **Mihai Roman Ion (a.n.04.04.1985)** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal al RM.

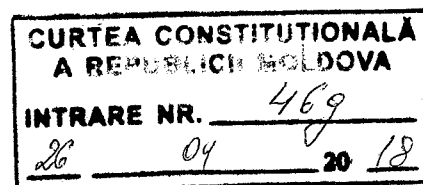
Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 19 martie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.358 alin.(4) Cod de procedură penală.

În caz că, pentru examinare va fi necesar dosarul penal, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexă: 1) încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2018 – pe 3 file.
2) sesizarea privind excepția de neconstituționalitate cu actele anexate – pe 10 file.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Igor Mănăscurtă

Dosarul nr.1a-1169/17
02-1a-18927-18082017

Judecător: Denis Băbălău
Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani,

Î N C H E I E R E
În numele Legii

19 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Avînd în componența sa :

Președintele ședinței de judecată, judecătorul
judecătoriai

Oxana Robu

Grefier

Igor Mănăscurtă și Svetlana Balmuș

Cu participarea:

Cristian Sîtnic-Caraman

Procurorului

Valentina Bradu

Avocatului

Gheorghe Postolachi

Examinând în ședință de judecată publică cererea înaintată de avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării apelului declarat de către inculpatul Mihai Roman și avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman împotriva sentinței Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2017, pe cauza penală de învinuire a lui Mihai Roman Ion de comitere a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal.

c o n s t a t ă :

Prin sentința Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2017, Mihai Roman Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. În temeiul art. 90 Cod Penal al RM, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Mihai Roman Ion prin sentință a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani dacă în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată. Prin sentință s-a încasat de la Mihai Roman Ion în folosul succesorul părții vătămate, Rață Tatiana dauna materială în mărime de 115 390 lei (una sută cincisprezece mii trei sute nouăzeci) și prejudiciul moral în sumă de 30 000 (treizeci mi) lei.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Mihai Roman Ion la 06 iulie 2014 aproximativ la ora 23 și 10 min., conducând autocamionul de model Ford Tranzit, cu n/i CQH 896, se deplasa pe str. Calea Orheiului, mun. Chișinău din direcția com. Stăuceni spre str. Studenților și ajungând în regiunea stației de alimentare „Lukoil”, str. Calea Orheiului 135, mun. Chișinău, deplasându-se în condiții dificile, timp de noapte, vizibilitate redusă, n-a manifestat atenție sporită la circulație, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează

condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier în care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, n-a apreciat corect situația rutiera în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerare starea de lucruri în traficul rutier ce reflecta gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum care iar garantează securitatea circulației și n-a cedat trecerea pietonului, având posibilitate reală de a-l observa, prin ce a încălcat cerințele pct. 3 RCR potrivit cărora "Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutiera, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente, "cerințele pct.4 RCR, potrivit cărora "Orice participant la trafic care respecta prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia", cerințele pct. 45 a-1 RCR, potrivit cărora "Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția" b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutiere. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului" și cerințele pct. 46 RCR, potrivit cărora „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudentă sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lingă: a) copii, persoane de vîrstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate;" și cerințele art. 22, alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sânt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluiditatea și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic", iar ca urmare, a comis tamponarea pietonalului de vîrstă înaintată Rata Gheorghe Ion, a.n. 1955, care finisă traversarea carosabilului de la dreapta spre stîngă, relativ deplasării unității de transport menționate, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 107/1336 I03.09.2014 - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Mihai Roman, a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației și exploatarea a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul persoanei, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Nefiind de acord cu sentința Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2017, în termen, inculpatul Mihai Roman Ion și avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelurilor, casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri,

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Miahî roman Ion să fie achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3), lit. b) Cod penal.

La data de 01 noiembrie 2017, în ședința de judecată a instanței de apel avocatul Gheorghe Postolachi a înaintat o cerere în care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei *"organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală"* din art. 123 alin. (1) Cod Procedură Penală al RM. Consideră că art. 123 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, care prevede că doar organul de urmărire penală este în drept să dispună efectuarea unui experiment în procedura de urmărire penală, este neconstituțională deoarece această normă pe deplin urmează a fi aplicată nu numai la etapa de urmărire penală, dar în cazul din speță și la examinarea cauzei în prima instanță cât și instanța de apel, or apărarea a solicitat să fie dispus un experiment pentru a putea dovedi nevinovăția lui Mihai Roman, iar instanța de fond ca și cea de apel a respins acest demers, inclusiv pe motivul că nu poate fi dispusă efectuarea experimentului la examinarea în instanța de judecată a experimentului.

În ședința de judecată avocatul, Gheorghe Postolachi și inculpatul Mihai Roman în ședința de judecată a solicitat admiterea cererii.

Procurorul Valentina Bradu a solicitat respingerea cererii înaintate de avocatul, Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei *"organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală"* din art. 123 alin. (1) Cod Procedură Penală al RM.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul Penal consideră cererea înaintată de avocatul Gheorghe Postolachi în numele inculpatului Mihai Roman privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, întemeiată și o va admite din următoarele considerente.

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) CPP, „Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.”.

Potrivit art.135 alin.(1) lit. a), g) din Constituția RM, „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție”.

Aceleași stipulațiuni legale sunt reiterate și în art. 4 alin.(1) lit.a), g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(1) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, Colegiul Penal notează că în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115,116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui, Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

Mai mult decât atât, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La fel, în cadrul hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 s-a hotărât ca, până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate să se prezinte Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de apel reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din data de 09 februarie 2016.

Or, obiectul excepției de neconstituționalitate invocate supra îl constituie art.123 alin. (1) Cod Procedură Penală RM în partea în care dispozițiile lui și anume *"organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală"*, nu este susceptibil de a fi în mod clar definit - care intră în categoria actelor cuprinse în art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituția RM. Ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către un participant la prezentul proces penal- avocatul, Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman.

În plus, normele vizate în prezenta solicitare de ridicare a excepției de neconstituționalitate nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Totodată, normele procesuale invocate drept neconstituționale de către avocatul, Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman urmează a fi aplicate la examinarea prezentei cauze penale în ordine de apel.

În acest context, în speță sunt întrunite condițiile legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 123 alin. (1) Cod Procedură Penală al RM, *"organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală"*.

Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea înaintată de avocatul Gheorghe Postolachi în numele inculpatului Mihai Roman privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării apelurilor declarate de inculpatul Mihai Roman și avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2017, pe cauza penală de învinuire a lui Mihai Roman Ion de comitere a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 7, 341-342, Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării apelurilor declarate de inculpatul Mihai Roman și avocatul Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2017, pe cauza penală de învinuire a lui Mihai Roman Ion de comitere a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal al RM.

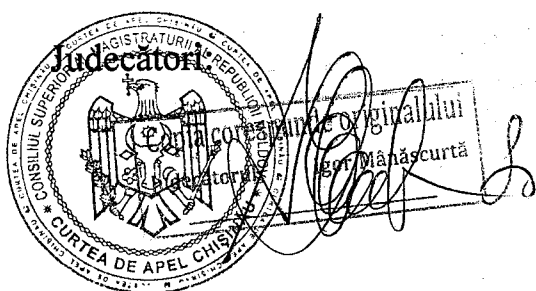
Se ridică excepția de neconstituționalitate, la sesizarea depusă de avocatul, Gheorghe Postolachi în interesele inculpatului Mihai Roman pentru verificarea constituționalității art. 123 alin. (1) Codul de procedură Penală a RM sub aspectul corespunderii cu art. 20, 21, 26, 54 din Constituție.

Se suspendă examinarea cauzei pînă la soluționarea sesizării de către Curtea Constituțională.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul, Gheorghe Postolachi în numele inculpatului Mihai Roman pentru verificarea constituționalității a art. 123 alin. (1) Cod Procedură Penală RM.

Încheierea este definitivă, însă este susceptibilă recursului la Curtea Supremă de Justiție odată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței:

[Handwritten signatures]

Oxana Robu

Igor Mănescu

Svetlana Balmuș

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
a
REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate

prezentată conform prevederilor art.135 alin.(l) lit.a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII –

1. nume – Postolachi
2. prenume- Gheorghe
3. funcția - avocat
4. adresa - Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Aleco Russo 64, ap.24
5. tel. - 069144322,
6. email – victogicu73@gmail.com
7. numele și prenumele reprezentantului -
8. ocupația reprezentantului -
9. adresa reprezentantului -
10. tel. reprezentant -
11. fax reprezentant -
12. -

II. OBIECTUL SESIZĂRII –

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispoziției art. 123 Cod procedură penală a RM, în partea ce vizează sintagma „ **organul de urmărire penală** este în drept să efectueze un experiment în **procedura de urmărire penală.** „ și autorul solicită verificarea compatibilității normei contestată cu dispozițiile art. 20. 21, art.26 art.. 54 din Constituție și art. art. 6, al Convenție europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, reieșind din argumentele invocate de autor în prezenta sesizare.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3.1 În procedura Curții de Apel Chișinău se află spre examinare în ordine de apel, cauza penală de învinuire a cet. Mihai Roman în baza **al. 3 art.264** CP al RM

3.2 Prin actul de învinuire, este acuzat Mihai Roman că el, la 06 iulie 2014 aproximativ la ora 23 și 10 min.. conducând autocamionul de model Ford Tranzit, cu n/î CQH 896, se deplasa pe str. Calea Orheiului, mun. Chișinău din direcția com. Stăuceni spre str. Studenților și, ajungând în regiunea stației de alimentare „Lukoil”, str- Calea Orheiului 135, mun. Chișinău, -deplasându-se în condiții dificile, timp de noapte, - vizibilitate redusă, - n-a manifestat atenție sporită la circulație, - n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, - intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, - n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum care iar garantează securitatea circulației și n-a cedat trecerea pietonului, având posibilitate reală de a-l observa, prin ce a încălcat: cerințele pct. 3 RCR potrivit cărora "Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sînt provocate de circumstanțe iminente.", cerințele pct.4 RCRș potrivit cărora "Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia", cerințele pct. 45 a-1 RCR, potrivit cărora "Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța

traficului" și - cerințele pct. 46 RCR, potrivit cărora „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lîngă: a) copiii, persoane de vîrstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate;" și - cerințele art. 22, alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluiditatea și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic", iar ca urmare, a comis tamponarea pietonului de vîrstă înaintată Rață Gheorghe Ion, a.n. 1955, care finisa traversarea carosabilului de la dreapta spre stînga, relativ deplasării unității de transport menționate, cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 107/1336 din 03.09.2014 - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat.

3.3 Prin sentința Jud Rășcani din 16.06.2017 Mihai Roman Ion a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. 3 lit. b), CP al RM, stabilindu-i pedeapsă- închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.și cu aplicarea art. 90 Cod penal al RM, sa suspendat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani. Sa încasat de la Mihai Roman Ion în folosul succesoriului părții vătămate Rață Tatiana dauna materială în mărime de 115 390 lei (una sută cincisprezece mii treisute nouazeci) lei și morală în sumă de 30 000 (treizeci de mii) lei.

3.4 În speța dată, în momentul apărării inculpatului în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a fost înaintat demers de dispunere a expertizei auto tehnice . Instanța a dispus prin încheiere numirea expertizei și a invitat expertul pentru a concretiza întrebările. În momentul audierii, expertul a declarat că se poate de făcut expertiza auto tehnică însă pentru stabilirea vitezei pietonului decedat este necesar experimentul judiciar (în temeiul art 123 CPP al RM) pentru colectarea de probe necesare efectuării unei expertize auto tehnice privind stabilirea posibilității evitării de către conducătorul auto a tamponării cu pietornul Rață Gheorghe, (necesitatea experimentului a fost recomandată și de expertul judiciar în textul expertizei).

3.5 Instanța prin încheiere protocolară a dispus respingerea demersului din motiv că norma art 123 CPP prevede **că experimentul se efectuează în procedura de urmărire penală.**

3.6 În instanța de Apel la fel a fost solicitat efectuarea experimentului și din același motiv a fost respins.

3.7 In consecință, având în vedere că dispozițiile alin. (1) art. 123 din Codul procedură penală urmează a fi aplicate de către instanța de judecată la examinarea cauzei nominalizate în ordine de apel - în special la administrarea probelor , iar norma din 123 din Codul procedură penală sintagma- *organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală*, în circumstanțe descrise în prezenta, pune la îndoială constituționalitatea dispozițiilor art. 123 .

3.8 Această situație de conflict dintre dispoziția unei legi organice cu dispozițiile constituționale se soluționează în baza art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, prin formularea prezentei sesizări la Curtea Constituțională.

IV . EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII –

4.1.Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova (M.O.1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

(...) (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4. Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7. Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8. Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 15. Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 26 Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

4.2. Prevederi relevante ale legii cu privire la Curtea constituțională, nr. 317 din 13 decembrie 1994 (M.O. 1995, nr.8) sunt următoarele:

Articolul 4. Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

(.....) (2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.

4.3. Prevederi relevante ale Codului jurisdicției constituționale, nr. 502 din 16 iunie 1995 (M.O.nr. 53-54) sunt următoarele:

Articolul 2. Autoritatea de jurisdicție constituțională

(1) Unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 4. Competența în materie a Curții Constituționale

(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

(.....) (2) Se supun controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova - 27 august 1994.

(3) Curtea Constituțională examinează în exclusivitate chestiuni de drept.

Articolul 7. Prezumția constituționalității actelor normative

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte, se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul justiției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

Articolul 7¹. Acțiunea actului sesizat

(1) Acțiunea actelor supuse controlului constituționalității, sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează sau se referă la domeniile stabilite la alin. (2) poate fi suspendată pînă la soluționarea în fond a cauzei cu emiterea unei decizii sau hotărîri definitive.

4.4. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv.

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezența convenției au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 17. Interzicerea abuzului de drept.

Nici o dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca implicînd, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta Convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decît acelea prevăzute de această Convenție.

4.5. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 217 din 28.07.1990

Articolul 8.

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

4.6. Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova

- Pornind de la natura subsidiară a mecanismelor CEDO, statele membre au obligația de a extinde mecanismele de protecție a drepturilor omului la nivel național, în conformitate cu angajamentele ce derivă din procesul de eficientizare a CtEDO, asumate în cadrul Conferințelor de la Interlaken (18-19 februarie 2010), Izmir (26-27 aprilie 2011) și Brighton (19-20 aprilie 2012).
- **Curtea menționează că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Fără un acces efectiv la o instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.**
- Astfel, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune că justițiabilul să **beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale.**
- Curtea reține, că pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează să fi asigurat, în consecință, efectiv și efice.
- Curtea subliniază că **dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfătuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională.**
- În acest context Curtea reține că **soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.**
- Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.
- Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către:
 - *instanța de judecată din oficiu*, care, respectând principiul supremației Constituției nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate;
 - *părțile în proces*, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.
- Astfel, **controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.**
- Curtea menționează, că **dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.** Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.
- Potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține, că suspendarea procesului pînă la

soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară prin a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

- Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
 - excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - nu este o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.
- Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale**. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decît doar în condițiile menționate la paragraful 82.
 - Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencio constituțional, judecătorul ordinar ar dobîndi prerogative improprie instanței judecătorești.
 - Avînd în vedere cele menționate, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atît puterea, cît și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**
 - În același timp, în temeiul art. 135 alin.(1) lit. a) și lit. g) **sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prinză direct Curții Constituționale** de către judecătorii/ completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza

4.7 Potrivit art.7 alin.(3) Cod procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională, norme respectate în cazul dat.

4.8 Pornind de la prevederile art.4 alin.(1) din Constituția R.Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

4.9 Raportând situația reținută în cauză la prevederile legale, se constată că, potrivit

Art. 66 Cod de procedură penală, Drepturile și obligațiile învinuitului, inculpatului

(1) Învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la apărare. Organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată îi asigură învinuitului, inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

(2) Învinuitul, inculpatul, conform prevederilor prezentului cod, are dreptul:
15) să prezinte documente și alte mijloace de probă pentru a fi anexate la dosarul penal și pentru cercetare în ședința de judecată;

4.10 În acest context, sînt relevante prevederile

Art.68 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală,

(1) Apărătorul, în funcție de calitatea procesuală a persoanei ale cărei interese le apără, are dreptul: 5) *să prezinte documente sau alte mijloace de probă pentru a fi anexate la dosarul penal și cercetate în ședința de judecată;*

4.11 Reieșind din prevederile constituționale sus-menționate, se constată cu certitudine că prevederile art.123 alin.(1) constituie o ingerință în dreptul persoanei inculpate fapt ce duce la:

- imposibilitatea apărării sale și
- încălcarea principiului legalității procesului penal, al prezumției nevinovăției, dreptului la apărare cât și accesului liber fa justiție, prevăzut de art.6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

4.12 La fel se limitează dreptul la apărare (de a administra probe) a inculpatului - la speța apărarea consideră oportună această cauză

4.13 În același timp prin norma dată se limitează și dreptul la apărare și la un proces echitabil al :

-**părții vătămate**

-**Părții civilmente responsabile** (proprietarul autoturismului ca izvor de pericol sport)

- **părții civile** care de obicei nu este parte la urmărirea penală și intervine numai

- Inclusiv a **companiei de asigurări** care la faza urmăriri penale nu este atrasă însă în cadrul examinării judiciare are aceleași drepturi ca și vinovatul.

4.14 Portnind de la :

- **Articolul 96 CPP al RM** Circumstanțele care urmează să fie dovedite

- (1) În cadrul urmăriri penale și **judecării cauzei penale** trebuie să se dovedească:
 - 1) **faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii, precum și cauzele care înlătură caracterul penal al faptei;**
- (2) Concomitent cu circumstanțele care urmează să fie dovedite în procesul penal, trebuie să fie descoperite cauzele și **condițiile care au contribuit** la săvârșirea infracțiunii.

- **Articolul 100 CPP** Administrarea probelor

- (1) Administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinutului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod.
 - (2) În scopul administrării probelor, apărătorul admis în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, este în drept:
 - 1) să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poarte convorbiri cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege;
 - 3) în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțămîntul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale.

4.15 Instantele judecătorești au obligația constituțională de a realiza justiția inclusiv prin administrarea probelor care sunt de natura să ducă la descoperirea adevărului.

4.16 În calea de atac a apelului cererea de probe are la baza prevederile art.66 lit. d (drepturile inculpatului) combinat cu art. 98 lit. a, c, d (obiectul probațiunii) c. proc. pen., art 413 al (3) CPP *Instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi,* raportate la art. 24 din Constituție (dreptul la apărare), art. 6 paragr. 3 lit. b-c din CEDO (dreptul la un proces echitabil)

4.17 În speța, respingerea readministrării în apel a probelor din faza judecării de fond încălcă principiul nemijlocirii. Potrivit acestuia, instanța de control judiciar este ținută la cercetarea direct a probelor care au determinat prima instanță să pronunțe o soluție de condamnare.

Administrarea tuturor probelor se impune și ca urmare a faptului că în speța inculpatul are la dispoziție o singură cale ordinară de atac – apelul.

4.18 Aceasta înseamnă că instanța de control judiciar – respectiv completul de trei judecatori al Cușii de Apel – este competentă și totodată obligată la elucidarea problemelor de fapt pe care le ridică speța supusă judecării, iar nu numai a celor de drept. În concret instanța de apel trebuie să lamurească dacă avem de a face cu o faptă penală sau o eroare a organului de urmărire penală

- 4.19 În acest sens aş dori să menţionez că argumentele invocate de autori se confirmă prin modalitate cum este definită norma ce prevede experimentul judiciar de către majoritatea statelor vecine, inclusiv Russia, Beloruisia, Kazahstan etc,

УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ КОДЕКС РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Принят Государственной Думой 22 ноября 2001 года Одобрен Советом Федерации 5 декабря 2001 года **УПК РФ, Статья 288. Следственный эксперимент**

1. Следственный эксперимент производится судом с участием сторон, а при необходимости и с участием свидетелей, эксперта и специалиста. Следственный эксперимент производится на основании определения или постановления суда.
2. Суд производит следственный эксперимент в соответствии с требованиями статьи 181 настоящего Кодекса.

**Уголовно-Процессуальный Кодекс Республики Беларусь
Статья 341. Проведение следственного эксперимента**

Следственный эксперимент проводится судом с участием сторон, а при необходимости – и с участием свидетелей, эксперта и специалиста с соблюдением правил, предусмотренных статьей 207 настоящего Кодекса. О проведении следственного эксперимента суд выносит определение (постановление).

УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ КОДЕКС РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
(с изменениями и дополнениями по состоянию на 11.07.2017 г.)

Статья 379. Предъявление для опознания, освидетельствование, проверка и уточнение показаний на месте, производство эксперимента, получение образцов

1. Предъявление для опознания, освидетельствование, проверка и уточнение показаний на месте, производство эксперимента, получение образцов производятся в судебном разбирательстве по постановлению суда с соблюдением правил, предусмотренных статьями 223, 229, 257 и 258 и главой 34 настоящего Кодекса, при участии сторон.
2. Если по обстоятельствам дела это необходимо, предъявление для опознания, освидетельствование, эксперимент, получение образцов могут быть произведены в закрытом судебном заседании.
3. Освидетельствование, сопровождающееся обнажением освидетельствуемого, производится в отдельном помещении врачом или иным специалистом, которым составляется и подписывается акт освидетельствования. После этого указанные лица возвращаются в зал судебного заседания, где они в присутствии сторон и освидетельствованного лица сообщают суду о следах и приметах на теле освидетельствованного, если они обнаружены, отвечают на вопросы сторон и судей. Акт освидетельствования приобщается к делу.

- 4.20 În temeiul principiului prezumţiei nevinovăţiei organul de urmărire împreună cu procurorul urmasă să fie interesate să facă experimentul pentru stabilirea adevărului şi în special de a aduce **probe incontestabile asupra circumstanţelor accidentului inclusiv viteza de deplasare a pietonului pînă la impact pentru a formula o învinuire clară şi probată.**

În anumite categorii de infracţiuni Experimentul judiciar este unicul procedeu prin care se realizează reconstituirea, modalitatea prin care sunt reproduse acţiunile întreprinse de făptuitor.

- 4.21. Experimentul judiciar este reproducerea împrejurărilor care au concurat la săvârşirea infracţiunii, pentru ca prin experienţe organele judiciare să verifice dacă fapta se putea produce în anumite condiţii.

- 4.22. Experimentul constituie mijloc de probă, cu forţă probantă egală cu a celorlalte mijloace de probă stabilite de CPP, şi contribuie, în egală măsură cu alte probe, la stabilirea adevărului cu privire la existenţa sau inexistenţa infracţiunii, precum şi la alte împrejurări necesare pentru corecta soluţionare a cauzei.

- 4.23 La fel prin efectuarea experimentului pot să fie reținute elemente de probă ca probe temeinice ori înlăturate ca fiind fără valoare .
- 4.24 Luînd în considerație importanța experimentului judiciar pentru a stabili adevărul și asigurării înfăptuirii justiției devine absolut necesar ca acest mijloc de probă să fie accesibil spre a fi administrat și la stadia examinării judecătorești.
- 4.25 Disponibilitatea efectuării unui experiment este necesară a fi posibilă în orice moment al procesului penal, deoarece textul legal, care reglementează acest procedeu tactic, criminalistic , art. 123 CPP nu permite disponibilitatea experimentului de către instanța de judecată ceea ce grav afectează drepturile părților la proces în speță a inculpatului.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII

- 5.1 Admiterea prezente excepții de constituționalitate;
- 5.2 *Exercitarea controlului constituționalității dispozițiilor al.1 art 123 CPP* art. 123 Cod procedură penală a RM , în partea ce vizează sintagma „ **organul de urmărire penală** este în drept să efectueze un experiment în **procedura de urmărire penală** . ,
- 5.3 Să admiteți excepțiile de neconstituționalitate ridicată prin prezenta sesizare..
- 5.4 Curtea Constituțională să declare ca fiind neconstituționale sintagmele: prevederii dispoziției art. 123 Cod procedură penală a RM , în partea ce vizează sintagma „ **organul de urmărire penală** este în drept să efectueze un experiment în **procedura de urmărire penală** . ,

VI. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

- 6.1 Din esența celor expuse supra rezultă că normele de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicate la soluționarea echitabilă a procedurii aflată spre examinare la Curtea de Apel Chișinău în materie de colectare și administrare a probelor necesare apărării inculpatului.
- 6.2 Astfel, potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, coroborat cu Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 ”pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova” se constată că în procesul judecării cauzei, dacă instanța de judecată este sesizată de una din părți asupra neconstituționalității actului aplicabil care poate fi supus controlului constituționalității, judecătorul ordinar sau completul de judecată nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de către partea în proces, fiind obligați să suspende judecarea cauzei și să sesizeze Curtea Constituțională, prezentînd direct Curții Constituționale sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.
- 6.3 Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului cetățeanului, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.
- 6.4 Curtea Constituțională, anterior prin hotărîre, nu sa expus asupra problemei ridicate.

VII. DOCUMENTE ANEXATE – articolul 39 alin. (2) lit. g)

La prezenta sesizare, urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei penale.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA Declar pe onoare că informațiile care au fost expuse în prezenta sesizare sunt exacte.

Sesizarea dată se depune în Curtea de Apel Chișinău, completului împuternicit să judece cauza penală de acuzare a inculpatului Mihai Roman
la data de 18.10.2017

Cu respect, avocat

18.10.17

Postolachi Gheorghe